

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 657
Tarih: 28.08.2016

51144

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Ömer ÇELİK** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Sebahat TUNCEL
İstanbul Milletvekili

Pek çok ülkede örneği görülen ve kültür, sanat, edebiyat alanı açısından önemli katkılar sunan destek projeleri Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca 2013 Aralık ayında Resmî Gazete'de yayınlanan yönetmelikle başlatılmıştır. Ancak Türkiye'de uygulanması öngörülen uygulamaya başlanan haliyle **"Edebiyat Eserlerini Destekleme Projesi"**nin yönetmeliği, uygulama süreci ve geline nokta demokratik haklar, özgürlükler, çoğulculuk, kapsayıcılık, eşit yurttaşlık, şeffaflık, yaratıcılık ilkeleri bağlamında bazı sorunlar taşıdığı düşünülmektedir. Yönetmeliğin 1. maddesinde amaçlara ilişkin **"Türk edebiyatının gelişimine katkı sağlayacak nitelikteki özgün edebiyat eserlerini üretecek veya bunları yayımlatacak yazarlara"** ifadesi yer almaktadır. "Katkı" ve "özgün"lük kelimeleri yönetmelik kapsamında çokça yinelenmektedir. Ancak bu kelimeler muğlak bir şekilde kullanılmıştır. Yine yönetmeliğin 6. maddesinde yazım desteğine ilişkin **"Yazarın Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olması"**, ve **"Üretilcek eserin dilinin Türkçe olması"** ifadesi yer almaktadır. Bu ifade, insanların anadillerinde eser üretmelerini kısıtlayan bir ifadedir. Yönetmeliğin 6. maddesinde yazım desteğine ilişkin **"Üretilcek eserin edebiyat üretimini artırması ve edebiyata yeni boyutlar kazandırması"** ifadesi yer almaktadır ancak yine boyut derken neyin kastedildiği açık bir şekilde belirtilmemiştir. 6. maddede yazım desteğine ilişkin söz konusu destek miktarının **"destek konusu eserin kapsamı ve nitelikleri dikkate alınarak"** verileceği ifadesi de belirsizlik taşımaktadır. Yönetmeliğin tamamında 10. maddesinin c seçeneğindeki **"Destek için başvurduğu eserin konu ve içeriğinde herhangi bir değişiklik yapmamakla"** ifadesi ve buna benzer ifadeler sanatın özünde olan yaratıcılığı kısıtlayıcı niteliktedir. 11. maddesinde Değerlendirme Kurulu'na ilişkin **"Müsteşar veya ilgili müsteşar yardımcısı başkanlığında, Genel Müdür ve edebiyat alanında temayüz**

etmiş kişiler arasında Bakanlık onayı ile belirlenecek 5 kişi olmak üzere toplam 7 üyeden oluşur." ifadesinde belirleme sürecinin nasıl olacağı açıkça belirtilmemiştir.

1. Yönetmeliğin 1. maddesinde katkı ve özgünlük derken kastedilen nedir? "Katkı"nın kriterleri nelerdir? Kriterleri belirleyenler ve bunlara göre değerlendirecek/karar verecek olanlar kimlerdir?
2. Yönetmeliğin 6. maddesinde söz konusu eser Türkiye'deki Arap, Ermeni ya da Kürt edebiyatlarına katkı sağlayacak nitelikte ise projeye başvuramazlar mı? TC vatandaşı ve Türkiye'de yaşamakta olan diğer halklardan anadilinde eser vermek isteyen, veren yazarı, yayıncıları kapsamayacak mıdır?
3. 6. maddede geçen "Yeni boyutlar" nelerdir? Edebiyatın, sanatın evrensel ve yerel hangi özellikleri, süreçleri göz önünde bulundurularak belirlenmişlerdir? Kim ya da kimlerce belirlenmiştir? Söz konusu eserin/yazarın bunları "kazandıracığına" kim, nasıl, hangi kriterlere göre karar verecektir?
4. Yönetmeliğin 10. maddesindeki yaratıcılığı kısıtlayan ifadeler, bağlayıcı yükümlülükler yazarın özgür, özerk, özgün bir özne olarak üretmesine, eser vermesine engel teşkil etmez ve müdahale anlamına gelmez mi?
5. 6. maddede belirtilen destekle ilgili miktarlar, neye göre, nasıl pay edilecektir?
6. Yönetmeliğin 11. maddesinde belirtilen 7 üye hangi kriterlere göre belirlenmişlerdir?
7. "Edebiyat alanında temayüz et"miş olanların "temayüz etme" kriterleri nelerdir? Kimlerce belirlenmiştir? Bu kriterlere uyup uymadığına kimler karar verecektir?
8. Söz konusu yönetmelikte Türkiye'deki yayın dünyasının sürecin neresinde dahil olduğu, olacağına dair herhangi bir ifade yer almamaktadır. Edebiyat dünyasından sürece dahil olanlar kimlerdir? Kimlerden, ne tür destekler alınmıştır, alınacaktır? Alınmadıysa yayın dünyası neden dışarıda bırakılmıştır?
9. 2014 Ağustos ayında, belirlenen 40 yazara 463 bin TL destek olunacağı açıklanmıştır. Söz konusu 40 yazar kimdir? Belirleyici kurul kimlerden oluşmaktadır? İçerik, kapsam, konu bakımından hangi türde eserlere destek olunmuştur? 463 bin TL 40 kişi arasında nasıl, hangi kriterlere göre pay edilecektir?